

LXXIII

Краєзнавчі читання

імені
о. Петра Лебединцева

Біла Церква
2024

Департамент культури та туризму
Київської обласної державної адміністрації
КЗ КОР «Білоцерківський краєзнавчий музей»

LXXIII
(73)
Краєзнавчі читання
імені
о. Петра Лебединцева

17 жовтня 2024 р.

Біла Церква
2024 р.

УДК 908:372.48
ББК 26.891 (4Укр-2 Біла Церква)
К 78

LXXIII (73) Краєзнавчі читання імені о. Петра Лебединцева.
17 жовтня 2024 р. – Біла Церква, 2024. – 43 с.

Редакційна колегія:

Афанасьєва О.В., директорка Білоцерківського краєзнавчого музею;

Петренко В.В., заступниця директорки з наукової роботи Білоцерківського краєзнавчого музею;

Чернецький Є.А., кандидат історичних наук, завідувач відділу інформаційно-краєзнавчої роботи Білоцерківської міської ЦБС, вчений секретар Білоцерківського краєзнавчого музею;

Поплавська С.П., завідувачка науково-методичним сектором Білоцерківського краєзнавчого музею.

На обкладинці: колаж світлин із п'єс, режисером яких був Лесь Курбас.

Автори відповідають за повноту висвітлення досліджуваних питань, системність викладу, достовірність наведених фактів, посилання на джерела, написання власних імен, географічних назв тощо.

© Білоцерківський краєзнавчий музей, 2024

ЗМІСТ

I. Оргкомітет	3
II. Журнал "Читань"	4
III. Матеріали	
Євген Чернецький. Записи про Кароля Болсуновського і його родину в метричних книгах Паволоцького костюлу (кінець 1820-х – 1830-ті рр.).....	5
Володимир Перерва. Відкриття церковно-учительської школи у Києві на межі XIX – XX ст.....	10
Анатолій Бондар. Випускники Білоцерківської класичної гімназії 1914 року.....	17
Дмитро Карпуть. Приїзд Леся Курбаса до Білої Церкви в 1921 році. Робота театральної студії.	23
Сергій Бурлака. Штрихи до біографії Й. С. Шкабари, директора Білоцерківського краєзнавчого музею під час нацистської окупації міста.....	25
Олександр Мартиненко, Олена Поліщук. Сергій Йосипович Ерлер – перший завідувач кафедри годівлі Білоцерківського сільськогосподарського інституту.....	34
Микола Таран. Було село Петрівське	37

Оргкомітет

Загальна рада:

Оксана Афанасьєва, директорка музею, голова оргкомітету
Вікторія Петренко, заступниця директорки музею з наукової роботи
Євген Чернецький, кандидат історичних наук, завідуючий відділом інформаційно-краєзнавчої роботи Білоцерківської міської ЦБС, вчений секретар БКМ

Видавничий комітет:

Оксана Афанасьєва, редактор
Вікторія Петренко, відповідальний за макет
Євген Чернецький, відповідальний за текст
Світлана Поплавська, комп'ютерна верстка та дизайн

Олександр Мартиненко,

історик, редактор

1-ої категорії інформаційно-краєзнавчого відділу БМЦБС;

Олена Поліщук,

завідувач архівом БНАУ

Сергій Йосипович Ерлер – перший завідувач кафедри годівлі Білоцерківського сільськогосподарського інституту

У листопаді 2023 року була знайдена особова справа, які довгий час вважалися втраченими. Деякі з них були дуже важливими, тому що в них була біографія людей, які працювали в університеті до Другої світової війни. Це справи викладачів: Іллі Борисовича Епштейна, Лії Наумівни Ейнгорн та Сергія

**Професор Ерлер
Сергій Йосипович,
1936 рік. Друкується
вперше.**

Йосиповича Ерлера. Так як біографії Епштейна та Ейнгорн будуть надруковані у книзі з історії кафедри хімії, автори вирішили присвятити цю статтю біографії першого завідувача кафедри годівлі – Сергію Йосиповичу Ерлеру.

Народився він 12 листопада 1883 року у м. Лубни в родині агронома, батько якого був австрійським підданим, але за походженням був чех. У 1906 році він закінчив гімназію. У 1912 році закінчив Київський університет природниче відділення фізико-математичного факультету⁶³.

У 1923 році закінчив Київський сільськогосподарський інститут. “В серпні місяці 4 дня 1923 року громадянин Ерлер Сергій Йосипович підлягав іспитові в кваліфікаційній комісії й оборонив

⁶³ Але диплом другого ступеня Ерлеру С. Й. було видано у м. Одеса 26 березня 1913 року. Особова справа №1 Ерлера С. Й. Архів БНАУ.

LXXIII (73) Краєзнавчі читання імені о. Петра Лебединцева

кваліфікаційну працю на тему: “Вплив деяких кормів на бактеріяльні якості молока”. На підставі положення про Інституту, затвердженого 19 липня 1927 року ВУЦВК РНК УСРР, – громадянинові Ерлер С. Й. надається кваліфікацію – АГРОНОМА ОРГАНІЗАТОРА”⁶⁴.

У 1922–1924 роках працював асистентом кафедри загальної зоології Київського політехнічного інституту. З 1924 по 1 жовтня 1930 року – доцент кафедри часткової зоотехнії Київського сільськогосподарського інституту.

Згідно довідки за №027 виданої Білоцерківським СГІ працював у БЦСГІ⁶⁵ з 1 жовтня 1934 по 5 липня 1941 року на посаді завідуючого кафедри “Годівля сільськогосподарських тварин”. З 1 жовтня 1934 по 5 січня 1938 року – на посаді професора, а 5 січня 1938 був затверджений у вченому званні доцента. Атестат доцента №ДЦ 020243 Ерлер С. Й. отримав 7 березня 1946 року.

Під час Другої світової війни не зміг евакуюватись в зв'язку з тим, що на його утриманні була донька, яка хворіла на сухоти та троє онуків. Його син та зять загинули на фронті під час Другої світової війни. Мешкав Сергій Йосипович у Києві, працював у Київському науково-дослідному інституті.

З 6 грудня 1943 по 1 жовтня 1951 рік – працював у Київському ветеринарному інституті на посаді доцента кафедри годівлі.

Згідно наказу БЦСГІ №130 §1 від 3 серпня 1944 р. поновлений на посаді завідуючого кафедрою годівлі з 1 серпня 1944 року⁶⁶.

У 1946 році у наказі по БЦСГІ №173 згадується як завідуючий кафедри годівлі.

Згідно наказу по БЦСГІ №191 §4 від 27 серпня 1951 року призначений на посаду доцента кафедри годівлі с/г тварин, за сумісництвом.

Заява Ерлера на роботу до БЦСГІ:

“Зам. Директору по учебной и ученой работе.

⁶⁴ Диплом видано 5 липня 1930 року.

⁶⁵ Білоцерківський сільськогосподарський інститут

⁶⁶ Наказ №130. Книга наказів БЦСГІ за 1944 р. Архів БНАУ.

Заявление.

Доцента С. И. Эрлера.

Согласно личной договоренности с Директором института я приступаю к работе с 1/IX-51 г. Прошу оформить мое вступление.

28/IX-51 г. Доцент /подпись/ Эрлер.”

Згідно наказу БЦСГІ №234-а від 15 грудня 1951 року: “В связи с отсутствием направленного Министерством Высшего образования преподавателя Черного П. З., доценту Эрлеру С. И. с 1-го ноября с.г. временно выплачивать полную ставку”.

Згідно наказу БЦСГІ №120-П §6 від 27 серпня 1957 року Ерлер С. Й. звільняється з посади в зв'язку з переходом на пенсію з 1 вересня 1957 року.

Мешкав за адресою: м. Київ, вулиця Саксаганського №123, квартира 14⁶⁷.

Наукові праці.

1. Азотистый детальный обмен у телят в молочный период.
2. Определение переваримости и питательности сена суданской травы.
3. Определение переваримости и питательности пырейного сена.
4. Азотистый обмен у лошадей при кормлении их клеверным сеном.
5. Определение переваримости сои (семена) и питательности у лошадей.
6. Переваримость соевого хлеба у собак.
7. Определение переваримости зеленого клевера.
8. Определение переваримости зеленого овса.
9. Определение переваримости топинамбура.

⁶⁷ Уся інформація взята з особової справи №1 Ерлера С. Й. Архів БНАУ.

LXXIII (73)
Красєзнавчі читання

імені
о. Петра Лебединцева

17 жовтня 2024 р.

Редакційна колегія:

директорка музею **Афанасьєва О.В.** (головний редактор),
заступниця директорки з наукової роботи **Петренко В.В.**,
вчений секретар **Чернецький Є.А.**,
завідувачка науково-методичним сектором **Поплавська С.П.**

КЗ КОР «Білоцерківський краєзнавчий музей»
09117, Київська обл., м. Біла Церква, площа Соборна, 4
тел./факс 8(04563) 5-55-52
bts-museum@ukr.net
www.bkm.in.ua

Свідоцтво про внесення до Держреєстру суб'єктів
видавничої справи серії ДК № 2612 від 12.09.2006 р.

проф. С. И. Ерлер